

Demokratia-teemaryhmä 6.6. Sitra

Tekoälyn mahdollisuuksia osallistamisen näkökulmasta.

Goforen kokemuksia

Sami Vihavainen, Principal Designer

GOFORE

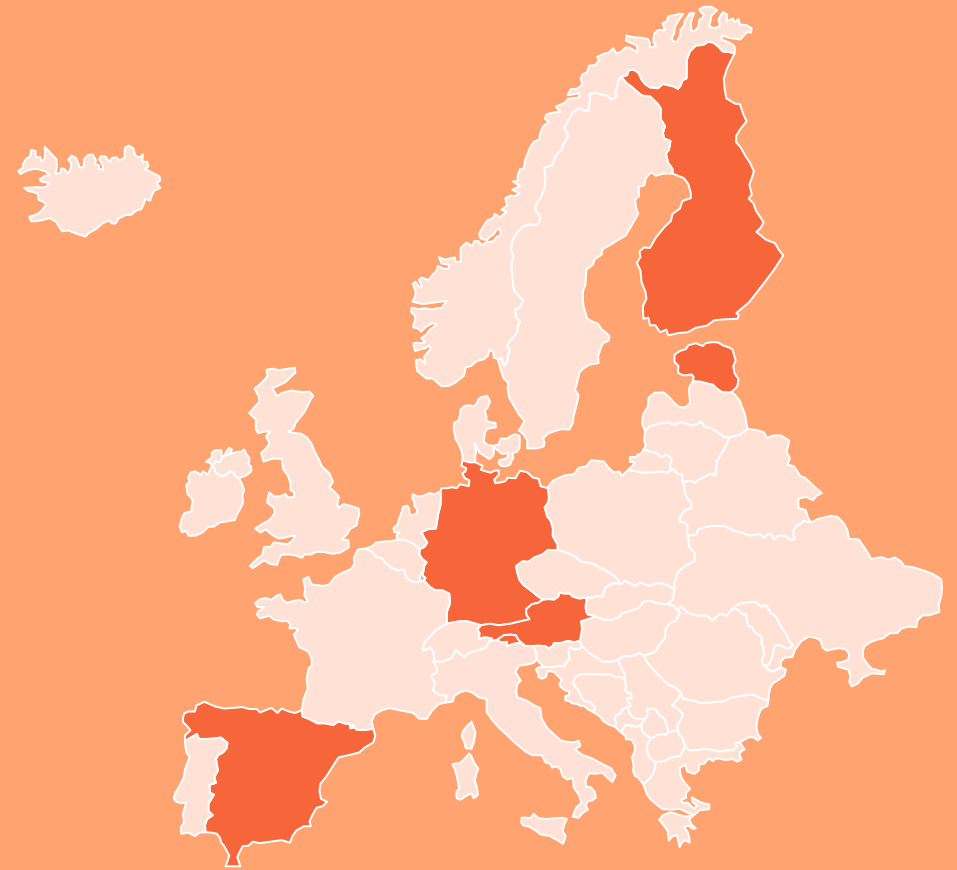
Kansainvälinen digitaalisen
transformaation konsultointitalo

Kumppanisi digitalisatiossa ja muutoksessa

GOFORE

Teknologian, liiketoiminnan ja muotoilun asiantuntijamme rakentavat yhdenvertaista digitaalista yhteiskuntaa ja kestäviä älykkään teollisuuden ratkaisuja.

1400+

GOFORELAISTA

189

MEUR LIIKEVAIHTO 2023

22

VUOTTA KASVUA

19

TOIMISTOA EUROOPASSA

DIGITAALINEN YHTEISKUNTA

ÄLYKÄS TEOLLISUUS

Osaamista digitaalisen matkanne jokaiseen vaiheeseen

Agile	Jatkuvuuspalvelut ja elinkaarenhallinta	Muotoilu	Projektijohtaminen
Arkkitehtuuri	Johdon konsultointi	Muutosjohtaminen	Simulaattorit
Data ja tekoäly	Kyberturva	Ohjelmistokehitys	Sulautetut järjestelmät ja IoT
Hankinta	Laadunvarmistus ja testausautomaatio	Pilvi- ja ICT-infrastruktuuri	Tuotekehitys

AI:ta voi hyödyntää osallistamiseen monipuolisesti

- Kyselydatan analyysissä
- Teuvo Tekoäly keskustelemassa
- Eettisen päätöksenteon tukena
- Osana osallistamispalvelua

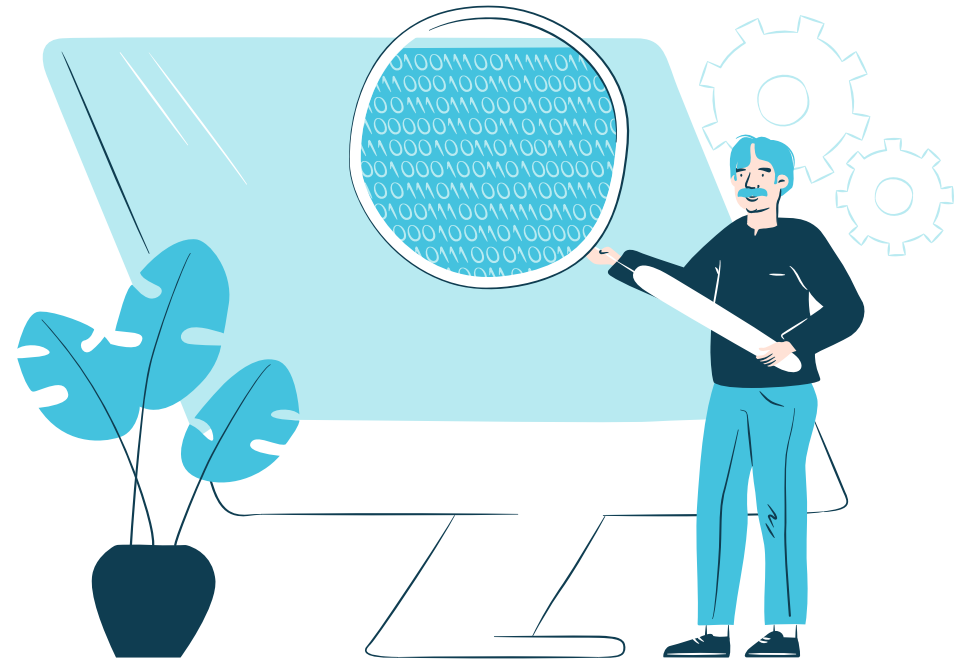
Case: AI:n hyödyntäminen kyselydatan analyysissä

Palvelumuotoilu

Julkisen digipalvelun palvelumuotoiluprojektissa oli tiukassa aikataulussa toteutettava normaalia laajempi kysely, jossa paljon avoimia kysymyksiä.

Päätettiin soveltaa AI:ta avointen vastausten analysointiin.

- AI toi varmuutta kyselyn toteutukseen.
- Mahdollisti suuremman määrän avoimia kysymyksiä, koska analyysi pystyttiin tehdä tehokkaammin.
- Toi uusia näkökulmia datan analyysiin
- Kuitenkaan vastuuta ei voi siirtää AI:lle.
  - Esim. avoimet vastaukset luettiin ensin itse ja vasta sen jälkeen analysoitiin AI:lla

Kokeilu: Teuvo Tekoäly

YLE:n kanssa yhteistyössä rakennettiin Teuvo Tekoäly

Gofore koodasi Teuvon puheen tunnistavan käyttöliittymän

Teuvo kävi juttelemassa Pyhängällä osana Ylen Perjantai-dokkari ohjelmaa.

- AI:lla osallistettiin ihmisiä vuorovaikutteisilla keskusteluilla ja tapahtumilla.
- Haasteina esim. sosiaalisten rajojen ymmärtämättömyys

Robotti –
ihminen
vuorovaikutus

CONFIDENTIAL

Kuva: Yle, <https://yle.fi/a/74-20087798>

“Menneehän se sekin, tekoäly. Kyllä se yksinolon voittaa. Se on kun kotona yksin assuupi ja ite kyssyy ja ite vastaa, se on kovin yksitoikkoista”

Kehitysprojekti: AI:n käyttäminen eettisessä päätöksenteossa

Eettinen
päätöksenteko

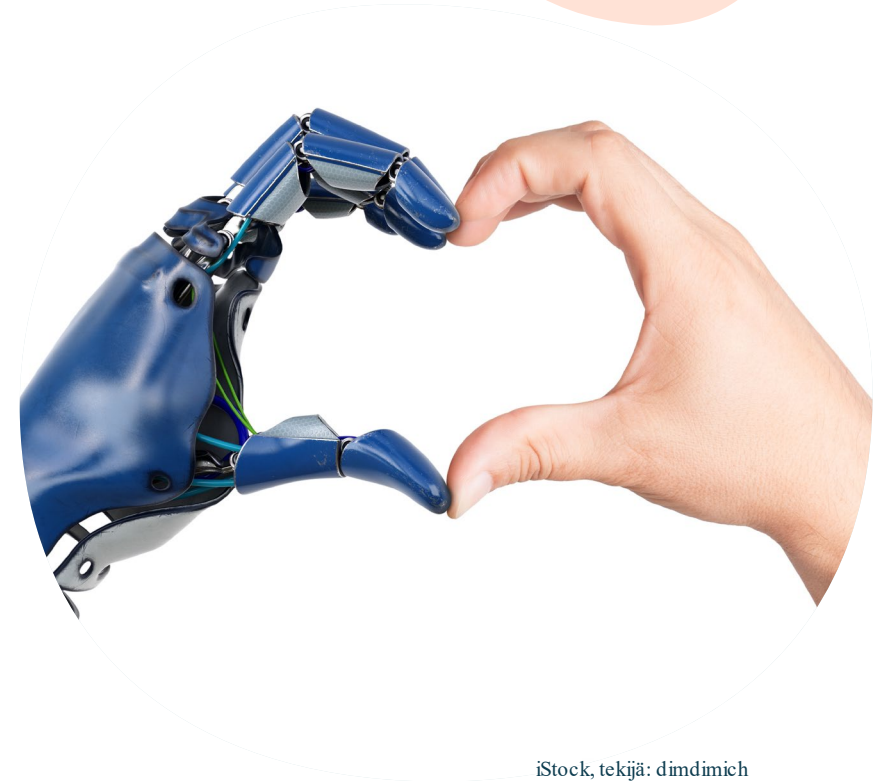
Selvitetään: *Onko tekoälystä tukemaan digitalisaation eettisyyttä?*

Projektin fokus: AI:n soveltaminen yhteistyökumppanina digitalisaatioon liittyvissä eettisessä päätöksenteossa

Esim. Huonosti edustettujen käyttäjäryhmien simulointi osana digipalvelujen suunnittelua.

- Kuitenkin, ymmärrettävä että AI ei korvaa oikeita ihmisiä mutta ehkä voidaan jollain tasolla hyödyntää jos ihmisiä ei tavoiteta.
- Huomioitava esim. AI:n mahdolliset vinoutumat ja stereotypiat.

Ihmisen ja AI:n yhteistyö avainsanana

iStock, tekijä: dindimich

Projektin rahoittajat: Kaute säätiö, Gofore Impact Foundation

Projektiryhmä: Anna Seppänen (CoHumans), Sami Vihavainen, Suvi Leander, Michelle Sahal Estimé

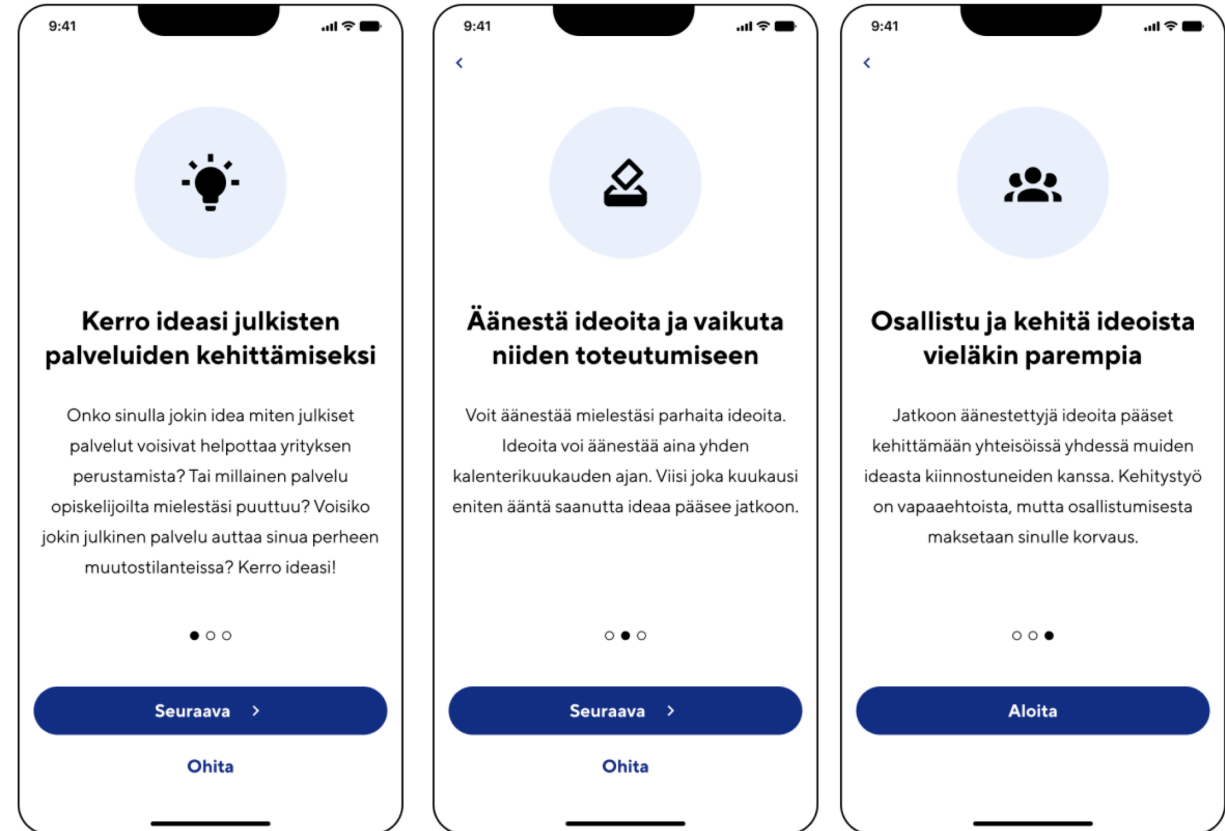
Lue lisää: <https://gofore.com/en/news/ai-in-developing-ethics-of-digitalisation-master-servant-or-something-else/>

Konsepti: Osallistamisen sovelluskonsepti

Putto (2022) tutki kansalaisten osallistamisen ja osallistumisen mahdollisuuksia julkishallinnon digitaalisten palveluiden kehittämisessä.

Tuloksena osallistavan palvelukehityksen toimintamalli sekä toimintamallia toteuttava mobiilisovelluksen prototyyppi.

Kuvio 25. Onboarding 1

Kuvio 26. Onboarding 2

Kuvio 27. Onboarding 3

Lisää: Putto, T., (2020) Kyllä kansa tietää – annetaan kansan kertoa! Kansalaisten osallistaminen julkishallinnon digitaalisten palveluiden kehittämisessä.

Kuva: Putto, T., (2020)

Konsepti: Osallistamisen sovelluskonsepti

Putto (2022) tutki kansalaisten osallistamisen ja osallistumisen mahdollisuuksia julkishallinnon digitaalisten palveluiden kehittämisessä.

Tuloksena osallistavan palvelukehityksen toimintamalli sekä toimintamallia toteuttava mobiilisovelluksen prototyyppi.

Pohdintaa: Tekoälyn soveltaminen osaksi palvelujen konseptointia tehostamaan ja monipuolistamaan prosessia

Kuvio 25. Onboarding 1

Kuvio 26. Onboarding 2

Kuvio 27. Onboarding 3

Lisää: Putto, T., (2020) Kyllä kansa tietää – annetaan kansan kertoa! Kansalaisten osallistaminen julkishallinnon digitaalisten palveluiden kehittämisessä.

Kuva: Putto, T., (2020)

Al:ta voi hyödyn tää
osallistamiseen
monipuolisesti

Kehitetään ja hyödynnetään digitaalisia palveluja ja tekoälyä vastuullisesti

Ethical design

Towards socially sustainable digitalisation

GOFORE

Ethical digitalisation should be **inclusive**, take into account people's **well-being**, see **technology as a collaborator** rather than a replacement for people, recognise the need for **social innovations** as much as technological ones, and overall aim to help create **good life in just societies** in harmony with nature.

Lue lisää: Goforen opas, Ethical design – Towards socially sustainable digitalisation
<https://gofore.com/opas-eettisesti-kestava-muotoilu/>

Pioneering
an ethical
digital world.

Sami Vihavainen

Principal Designer, sami.vihavainen@gofore.com

GOFORE